

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΘ

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 11 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941

ΔΡΙΘ. 1

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ*

ΥΠ' ΑΡΙΘ 2656/1940

Περί ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2567]1940 Ἀναγκ. Νόμου

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'.
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

1. Τὸ ἀρθρον 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2567]1940 Ἀναγκαστικοῦ Νόμου «Περί συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2170]1940 Ἀναγκαστικοῦ Νόμου Καταστατικὸς Νόμος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

Εἰς τὸ ἀρθρον 11 τοῦ αὐτοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου προστίθεται ἡ κάτωθι παράγραφος 7.

7. Εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἱεραῆς Συνόδου ὡς καὶ τῶν κατὰ τὰς ἐκάστοτε ἰσχυοῦσας διατάξεις περὶ Ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων λειτουργούντων πρωτοβαθμίου ἢ δευτεροβαθμίου διὰ τοὺς Ἀρχιερεῖς δικαστηρίου καὶ τοῦ διὰ τοὺς Συνοδικοὺς τοιοῦτου, εἰς ἃς πρόκειται ν' ἀνακοινωθῆ ἢ νὰ συζητηθῆ διατυπωθεῖσα ὑπὸ οἰανδήποτε μορφήν κατηγορία κατὰ Ἀρχιερέως ἢ Συνοδικοῦ ἢ νὰ ληφθῆ ἐπ' αὐτῆς οἰανδήποτε ἀπόφασις, παρίσταται ἄνευ ψήφου, καλούμενος πρὸς τοῦτο δι' ἐγγράφου προσκλήσεως, κοινοποιομένης δύο τοῦλάχιστον πλήρεις ἡμέρας πρὸ ἐκάστης συνεδριάσεως, καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετών, ὅστις μετὰ μελέτην τῆς σχετικῆς δικογραφίας ἐκφράζει τὴν γνώμην του ὡς πρὸς τε τὸν τύπον καὶ τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως πρῶτος καὶ ὁποιοδήποτε ἄλλοτε ἤθελε ζητήσει τὸν λόγον. Αἱ οὕτω ἐκφραζόμεναι γνώμαι τοῦ Εἰσαγγελέως καταχωροῦνται εἰς τὸ αὐτὸ πρακτικόν, εἰς ὃ καταχωροῦνται καὶ αἱ τῶν μελῶν τῆς Ἱεραῆς Συνόδου ἢ τῶν ὡς ἀνωτέρω δικαστηρίων. Ὁ ὡς ἄνω Εἰσαγγελεὺς λαμβάνει ἐκ τοῦ Ὁργανισμοῦ Διοικήσεως Ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας (Ο.Δ.Ε.Π.) ἀποζημίωσιν 500 δραχμῶν δι' ἐκάστην συνεδρίασιν Ἱεραῆς Συνόδου ἢ Δικαστηρίου εἰς ἣν παρέστη κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρούσης παραγράφου.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Νοεμβρίου 1940

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

*) Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως 19 Νοεμβρίου 1940. ἀφ. 396, τευχ. Α'.

Τὸ Μέλη

ΑΓΙΣ ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. ΔΟΥΡΕΝΤΗΣ, ΑΝΔΡ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ, Ι. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ, ΑΓΓ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Γ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ, Γ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Ν. ΣΠΕΝΤΖΑΣ, Σ. ΠΟΛΥΖΩΓΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ, Κ. ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΗΣ, Χ. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ, Θ. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗΣ, Γ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ, Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Νοεμβρίου 1940.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός,

ΑΓΙΣ ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΑΤΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΝΙΚΩΜΕΝ

Ὁ ἥρωϊκὸς ἀγὼν, τὸν ὁποῖον διεξάγει τὸ Ἔθνος μας, κατὰ ὑπερέτερον καὶ δολίον ἐχθροῦ, εἶνε ἐκ τῶν σπανίων ἐν τῇ πολυκυμάντῳ αἰτοῦ ἱστορίᾳ. Ἡ μικρὰ Ἑλλάς ἀγωνίζεται ἀμυνομένη· ἀγωνίζεται ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς τιμῆς· ἀγωνίζεται ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἐστίων. Καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ εἶνε ἡ μικρογραφία τοῦ Ἀνταίου, τοῦ ἀνακτιῶντος νέας δυνάμεις· εἶνε φοῖνιξ ἀπὸ τῆς τέφρας ἀναγεννώμενος καὶ μεγαλυνόμενος. Ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ ἀντλεῖ νέας δυνάμεις καὶ ῥίπτει τὸν σπόρον, μετὰ τὴν χιονοθύελλαν τῆς χθῆς, μιᾶς μελλούσης ἐποποιίας.

Ἡ νέος ἐποποιία, τὴν ὁποῖαν δημιουργεῖ ἡ αἰωνία Ἑλλάς, εἶνε καρπὸς τῆς πίστεως εἰς τὸν Θεὸν τῶν Δυνάμεων, ὅστις ἐνισχύει τὸν στρατὸν μετὰ τὰς θαυμαστάς νίκας· εἶνε καρπὸς τῆς ἐθνικῆς ὁμονοίας καὶ ἐνότητος· καρπὸς τῆς πεποιθήσεως περὶ τῆς ἰερότητος τοῦ ἀγῶνος καὶ τῆς ἀδίκου ἐπιθέσεως ἐπιδρομέως, ζητούντος τὴν ὑποδούλωσιν καὶ διαφθορὰν Ἐθνους μικροῦ, ἀλλὰ μεγάλου κατὰ τὰς ἠθικὰς ἀρχὰς καὶ τὴν ἀποστολήν του ἐν τῇ ἱστορίᾳ. Πάντες, καὶ οἱ θρησκευτικῶς ἀδιάφοροι, ἀποδίδουν τὰς νίκας εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὰς προσεβείας τῆς Ἁγίας Θεοτόκου, ὑπερμάχου στρατηγοῦ,

δι' ἣς ἐγείρονται τρόπαια

καὶ δι' ἣς ἐχθροὶ καταπίπτουσιν.

Οἱ Πατέρες μας, κατὰ τὸν ἥρωϊκὸν ἀγῶνα τοῦ 21, ἐπεκαλοῦντο θεομῶς τὸν Θεὸν καί, μετὰ τὰς νίκας, ἐδοξολόγουν καὶ εὐχαρίστουν Αὐτόν. Τοῦτο πράττομεν καὶ ἡμεῖς σήμερον. Εἴμεθα φύσει εὐσεβεῖς καὶ ἀποκρούομεν τὰς ψευδεῖς διδασκαλίας κακοδιδασκάλων.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ 21 ὁ ὑπέρροχος κληρικὸς Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος ἐξ Οἰκονόμων, ὁμιλῶν ἀπὸ τοῦ ἀμβωνος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ ἐν Ὁδησοῦ τῆς Ρωσσίας, ὅπου εἶχε μεταβῆ, ἀπέδιδε δικαίως τὰς νίκας τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸν Θεὸν καὶ συνεβούλευεν αὐτοὺς νὰ ἔχουν πίστιν θεομῶς εἰς Αὐτόν. «Ὑλόγητος Κύριος ὁ Θεὸς τῶν Χριστιανῶν. Αὐτὸς στεφανώνει καὶ

τοὺς νέους, ὡς τοὺς παλαιοὺς τῆς πίστεως μάρτυρας καὶ ἀγωνιστάς. Αὐτὸς διδάσκει τοῦ λαοῦ αὐτοῦ τὰς χεῖρας εἰς παράταξιν καὶ τοὺς δακτύλους εἰς πόλεμον. Αὐτὸς στρατηγεῖ καὶ ἡμεῖς ἀκολουθοῦμεν· αὐτὸς πολεμεῖ καὶ ἡμεῖς νικῶμεν· αὐτὸς ἀποστέλλει τὰ βέλη τῆς ἀστραπηβόλου δικαιοσύνης αὐτοῦ, καὶ ἡ Ἐκκλησία συντριβεῖ τὰς ἀλύσεις καὶ ἐκτινάσσει τὸν βαρὺν ζυγὸν τῆς ἀδικίας τῶν πολυμναίων αὐτῆς ἐχθρῶν. «Ἐξαπέστειλε βέλη καὶ ἐσκόρπισεν αὐτοὺς καὶ ἀστραπῶς ἐπλήθυνε καὶ συνετάραξεν αὐτοὺς» (Ψαλμ. ιζ', 15). (Ἐκκλησιαστικοὶ Λόγοι Κωνσταντίνου Οἰκονόμου ἐν Βερολίῳ, ΙΩΛΓ' σελ. 184).

«Ἐπέρχονται, λέγει ἀλλαχοῦ, ὀπλίται, ἐπέρχονται ἱππῶται· οὗτοι ἐν ἄρμασι καὶ οὗτοι ἐν ἵπποις». Ἀλλὰ σεῖς τοὺς ἀπαντᾶτε «ἐν ὀνόματι Κυρίου». Τὰ ὄπλα καὶ ἡ ρομφαία βέβαια σᾶς χρησιμεύουσιν, ὡς ὄργανα τῆς θείας δικαιοσύνης, ὡς καὶ τοῦ θείου Δαυὶδ ἡ σφενδόνη κατὰ τοῦ γίγαντος Γολιάθ. Ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἐλπίζετε εἰς αὐτὰ, στυλβώνετε τὰ μάλιστα καὶ κρατύνετε τὰς δεξιὰς διὰ τῆς εἰς Θεὸν πεποιθήσεως καὶ ἐλπίδος. Ἀφιερῶσαντες εἰς τὴν προνόμιον τοῦ Ὑψίστου πᾶσαν ὑμῶν τὴν ζωὴν καὶ τὴν μάχην καὶ τὴν νίκην, τρέχετε ν' ἀπαντήσετε τοὺς υἱοὺς τῆς ὑπερηφανείας. Ἴδου οὗτοι ἀλαλάζουσι καὶ ὑβρίζουσι καὶ πίπτουσι· σεις δέ, διὰ τῆς θείας βοηθείας, ἀνίστασθε καὶ νικάτε καὶ ἀνυψούσθε. Παρὰ Θεοῦ ἐλπίζετε πᾶσαν τὴν εὐδοκίμησιν τῆς ἀνδρείας σας. Εἰς τοῦ Θεοῦ τὴν παντοδυναμίαν ἀναφέρετε πᾶν εἶ τι καλὸν καὶ ἂν κατορθώσητε» (Αὐτόθι σελ. 302).

Ὁ σοφὸς καὶ εὐσεβὴς κληρικὸς συνεβούλευεν ἐν τῷ Πατριτικῷ Λόγῳ τὰ πρόποντα εἰς τοὺς γενναίους ἀγωνιστάς καὶ προτρέπει νὰ μὴ ἀδικοῦν νικῶντες καὶ νὰ μὴ φονεύουν τοὺς αἰχμαλώτους, νὰ εἶνε δὲ κύριοι ἐαυτῶν καὶ νὰ μὴ κυριευθοῦν ὑπὸ τῶν παθῶν τῆς ἁμαρτίας. Ἴδου πόσον χριστιανικὰς διδάσκει διδασκαλίαν, τὰς ὁποίας δυστυχῶς, κατὰ τὸν Κ' αἰῶνα, ἡ λεγομένη πεπολιτισμένη Ἰταλία ἤκιστα διατηρεῖ. «Ὁ πόλεμος, λέγει, καθόλου εἶνε πλήρης αἱμάτων καὶ δακρῶν καὶ στεναγμῶν, μαινόμενον κακὸν καὶ μιᾶρον καὶ φορικτόν. Μόνη ἡ ἀφευκτος ἀνάγκη καὶ ἡ τῆς ἀδελφότητος ἐκ τῶν τυράννων ἐλευθέρωσις δύναται νὰ δικαιολογήσῃ ταύτην τὴν φροβερὰν μάλιστα τῆς θείας ὀργῆς καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς ἐπιφερόμενα εἰς τὴν πάσχουσαν ἀνθρωπότητα κακὰ· ἀλλ' ὅταν ταῦτα πολλαπλασιάζονται δι' ἄλογον μανίαν παθῶν καὶ υπερβαίνωσι τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐνδεχομένης φιλανθρωπίας τὰ ὄρια, ταῦτα παροργίζουσι τὸν Θεὸν καὶ συνεργοῦσι πλέον πρὸς ὄλεθρον παρὰ πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀγρίων καὶ μανιακῶν πολεμιστῶν. Σεῖς βέβαια δὲν εἴσθε ἀπὸ τούτου τοῦ ἀριθμοῦ· οὐδ' ἔχετε τὸν αὐτὸν καὶ οἱ τοιοῦτοι ματαιόφρονα σκοπὸν, διότι πολεμεῖτε ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ὁμογενῶν. Γίνεσθε λοιπὸν εἰρηνοφῶροι καὶ καλλίνικοι πολεμισταί, θριαμβεύοντες ὄχι ὀλιγώτερον διὰ τῆς φιλανθρωπίας παρὰ διὰ τῆς ἀνδρείας. Αἱ δαφνοφόροι νίκαι σας ἄς εἶνε στεφανωμέναι τὸν στέφανον τῆς ἐλπίδας, τὰ δὲ τρόπαια τῶν ἀγῶνων σας καταχρυσωμένα διὰ τῶν

εὐεργεσιῶν καὶ ἀκηλίδωτοι καὶ ἀμόλυντοι ἀπὸ παντὸς δλέθρου καὶ μιάσματος ὀμότητος καὶ θηριωδίας. Τὴν ἀστράπτουσαν ρομφαίαν, τὴν ὁποίαν, ὡς ἄλλους Μακκαβαίους σᾶς ἔξωσεν ἡ θεία Δικαιοσύνη σπουδάσατε, ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς, νὰ τὴν ἀποθέσητε ἐνώπιον εἰς τὸν θρόνον τοῦ Ἀρνίου λαμπρὰν καὶ ἀχραντον καὶ ἀμίαντον ἀπὸ αἵματος ἀθῶον σταλαγμῶν. Ὡς μέλη τῆς ἀγίας καὶ ἀμώμου Ἐκκλησίας, ἧτις δὲν ἔχει οὔτε σπῖλον, οὔτε ρυτίδα, προσέχετε νὰ παραστήσητε πρὸς τὸν αὐτῆς Νυμφίον καὶ τὰς χεῖρας σας ἀγνάς καὶ καθαρὰς ἀπὸ πάσης μιαιῶς καὶ παρανόμου διαρπαγῆς καὶ ὄλον σας τὸ σῶμα λελουμένον καὶ καθηγιασμένον, «θυσίαν ζῶσαν, ἀγίαν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ. Ὑποδήσασθε τοὺς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ Εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης». (Αὐτόθι 296—297).

Τοιαύτας ὥριμιας χριστιανικὰς διδασκαλίας ἐδίδασκεν ὁ σοφὸς κληρικὸς πρὸς τοὺς ἀγωνιζομένους Ἕλληνας κατὰ τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας καὶ δικαιοσύνης ἀγῶνα. Οἱ ἀγῶνες τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ἐν τῇ Ἱστορίᾳ δὲν εἶνε κατακτητικοί· εἶνε ἀγῶνες ἀμύνης ἢ ἀγῶνες ἀνακτῆσεως τῆς ἐλευθερίας. Εἶνε ἀγῶνες ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἐστιῶν. Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς τῆς δικαιοσύνης προστατεύει καὶ ἐνισχύει αὐτούς. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς συναισθάνεται βιθῶς τὴν ἱερότητα τῶν ἀγῶνων καὶ ἀποδίδει δικαίως τὰς νίκαις εἰς τὸν Θεόν. Ὁ πόλεμος εἶνε κακὸν μαινόμενον ἀλλὰ καὶ κριτήριον τῆς διὰ τῆς Ἱστορίας παρελαινούσης θείας ἀγιότητος καὶ δικαιοσύνης, ἧτις τὸν ἀδαεικνύει ἔργον ἀγιασμοῦ. «Εἶνε, ὡς λέγει καὶ ὁ σοφὸς ἀοιδιμὸς κληρικὸς Κωνσταντίνος Καλλίνικος, «δρέπανον δι' οὗ κόπτονται οἱ στάχυες οἱ ὄριμοι πρὸς ἀποκοπὴν· εἶνε τρυγητὸς καθ' ὃν οἱ καρποὶ τοῦ ἀμπελώντος ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν ἐπιζητοῦνται· εἶνε πατητήριον, ὅπου ὁ ἠδὺς οἶνος χωρίζεται ἀπὸ τὰ στέμφυλα ἐν τῷ πιεστηρίῳ τοῦ πόνου... εἶνε ὄρος Σινᾶ καπνίζομενον διὰ τὸ καταβεβηκέναι τὸν Θεὸν ἐν πυρὶ, ὄχι πλέον ὅπως δώση νόμου, καθὼς τὸ πάλαι, ἀλλ' ὅπως τιμωρήσῃ τοὺς περιβροῖσαντας τοὺς θεῖους του νόμους». (Χριστιανισμὸς καὶ πόλεμος, σελ. 87)

Οὕτως ἠγωνίζοντο οἱ πατέρες μας ὑπὲρ ἐλευθερίας· οὕτω καὶ νῦν ἀγωνίζονται κατὰ ἐχθροῦ ὑπερέτερου πολλαχῶς. Οὕτως ἐπολέμει ὁ μεγαλοφυὴς Θεόδωρος Κολοκοτρώνης. «Ἐξῆγεν εἰς μάχας τὸν στρατὸν ὁ πιστὸς στρατηγός· πρῶτον ὄπλον εἶχε τὴν προσευχὴν. Ὑπέστρεφε νικητῆς· τὸν Θεὸν ἐδοξολόγει καὶ εἰς αὐτὸν ἀπεδίδου τῆς νίκης τὸν στέφανον. Συνήθροισεν ἡ ἐκυβέρνησα στρατόπεδον· πρῶτον αὐτοῦ κήρυγμα πρὸς τοὺς στρατιώτας ἐλήσχεν, ἵνα εὐτακτῶσιν, ἐλπίζοντες εἰς τὸν Θεὸν καὶ Κύριον τῶν Δυνάμεων, ὅστις αὐτὸς καὶ τοὺς ἐπιγεῖους στρατοὺς ἀοράταις παρῶν διοικεῖ καὶ σώζει τῶν κινδύνων καὶ οὐτινος τῆς βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως χωρὶς, οὔτε πλῆθος ἀνδρείων, οὔτε δύναμις ὄπλων, οὔτε στρατιωτικὴ ἐμπειρία ἰσχύει κατὰ τῶν πολεμίων», λέγει ὁ αὐτὸς Κωνσταντίνος Οἰκονόμος (Λόγος Ἐπιτίμιος εἰς τὸν Θ. Κολοκοτρώνην, σελ. 14).

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΗΜΩΝ ΑΓΩΝΑ

Η ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΟΣ
ΤΗΣ ΘΕΟΜΗΤΟΡΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ

Ὡς ἐγράφη ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσάνθος ἀπέστειλεν εἰς εὐλογίαν καὶ ἐνίσχυσιν τοῦ ἐν τῷ Μετώπῳ ἀγωνιζομένου στρατοῦ ἡμῶν καλλιτεχνικὸν ἀντίγραφον τῆς ἱ. εἰκόνος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Γλυκοφιλοῦσης καὶ χρυσοῦς καὶ ἀργυροῦς σταυροῦς, ἵνα διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ἀξιωματικούς. Τὴν προσφορὰν αὐτοῦ, γενομένην διὰ χειρὸς τοῦ πρὸς τοῦτο εἰς τὸ Μέτωπον ἀποσταλέντος ἀρχιμ. κ. Ἰωὴλ Γιαννακοπούλου, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος συνώδευσε διὰ καταλλήλου ἐπιστολῆς πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῆς Στρατιᾶς, ἀντιστράτηγον κ. Ἰωάννην Πιτσιάν, ἧς τὸ κείμενον ἔχει οὕτως :

Τῆ 25ῃ Δεκεμβρίου 1940

Τῷ Ἐντιμοτάτῳ καὶ Γενναιοτάτῳ Ἀντιστρατήγῳ Κυρίῳ Ἰωάννῃ Πιτσιάν

Πολεμικὸν Μέτωπον

Τέκνον ἐν Κυρίῳ ἀγαπητόν,

Ἀφ' ἧς ἡμέρας ἡ φιλιότης ἡμῶν Πατρίδες ἀνέθηκε τῷ γενναίῳ καὶ φιλοχριστῷ ἡμῶν Στρατῷ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς ἑαυτῆς τιμῆς καὶ ἐλευθερίας, νοερῶς ἐγενόμεθα μεθ' ὑμῶν καὶ τοῦ μαχομένου Στρατοῦ καὶ ἔκτενῶς καὶ ἀδιαλείπτως μετὰ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Λαοῦ προσευχόμεθα ὑπὲρ εὐδοκίᾶς καὶ ἐνισχύσεως πάντων ὑμῶν· παρόντες δὲ μεθ' ὑμῶν τῷ πνεύματι, ἐνισχύομεν ὑμᾶς διὰ τῆς ἀγάπης κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς ὑμῶν ἀγῶνας καὶ συνεοριάζομεν μεθ' ὑμῶν μετὰ πᾶσαν ἐλπίδα νίκην, νικητηρίους εὐχαριστίας καὶ δοξολογίας πρὸς τὸν Πανάγαθον Θεὸν ἀναπέμποντες.

Ἀλλὰ καὶ πάλιν ὡς ἀνάγκη τῆς καρδίας ἡμῶν αἰσθανόμεθα, ἵνα ἐπὶ τῇ λαμπρᾷ καὶ χαρμοσύνῳ Ἔορτῇ τῆς κατὰ σάρκα Γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πλην τῆς ἀπὸ τῶν Ἱερῶν Θυσιαστηρίων κοινωνίας, ἐπικοινωνήσωμεν μετὰ τοῦ πιστοῦ καὶ ἐνδόξου ἡμῶν Στρατοῦ καὶ διὰ τῆς Ἱερᾶς ταύτης ἀποστολῆς.

Πέμπομεν τοίνυν, εἰς εὐλογίαν καὶ σκέπην τῶν ἀξίων τέκνων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πατρίδος, τὴν Ἱερὰν Εἰκόνα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς ἐπικαλουμένης ἐν τῇ μακρᾷ καὶ ἐνδόξῳ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους Ἱστορίας Γλυκοφιλοῦσης Μητρὸς τοῦ Σωτῆρος καὶ Μεγαλόχαρης, καὶ παρακαλοῦμεν, ὅπως γνωρίσητε τοῦτο ταῖς ἐν τῷ Πολεμικῷ Μετώπῳ Δυνάμεσι καὶ διαβιβάσητε πᾶσι τὰς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὰς θερμὰς καὶ ἐγκαρδίους πατρικὰς ἡμῶν εὐχάς.

Σκιρτῶμεν ἐν ἀγαλλιάσει διότι οὕτω κραταιῶς καὶ πιστῶς ὁ ἡρωϊκὸς ἡμῶν Στρατὸς ἀγωνίζεται τὸν ἀγῶνα τὸν καλόν, οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς Μεγάλης ἡμῶν Πατρίδος, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν ἀρχῶν τῆς Ἁγίας ἡμῶν Πίστεως καὶ τοῦ φωτὸς τοῦ Χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ καθόλου. Καυχώμεθα διὰ τὰ πολλὰ καὶ μεγάλα πάντων ὑμῶν ἡρωϊκὰ κατορθώματα καὶ μετὰ θαυμάσιον χαρὰς ἀκούομεν περὶ τῆς συγκινήσεως καὶ τοῦ θαυ-

μασμοῦ καὶ τῆς συμπαθείας, μεθ' ἧς ὁ πεπολιτισμένος κόσμος παρακολουθεῖ τὸν μέγαν ἀγῶνα τῆς μικρᾶς ἐν ὕλικαῖς δυνάμεσιν, ἀλλὰ μεγάλης τὴν ψυχὴν Ἑλλάδος. Καὶ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐξομολογούμεθα εὐχαριστοῦντες τῷ Κυρίῳ, ὅτι τοιαῦτα παιδιά ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεός, ὅτι ἐμεγάλυνε Κύριος τοῦ ποιῆσαι μετ' αὐτῶν, ὅτι μεγαλεῖα καὶ θαυμαστά ἐποίησεν αὐτοῖς ὁ Δυνατός!

Κύριος ὁ Θεὸς τῶν Δυνάμεων εὐλογήσαι καὶ κρατῆσαι ὑμᾶς καὶ τὸν Στρατὸν καὶ συμπολεμήσαι μεθ' ὑμῶν εἰς ἀήττητα τρόπαια καὶ νίκας κατὰ βαρβάρων, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς φιλιότητος ἡμῶν Πατρίδος, στηρίζει τοῦ Χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ καὶ πρὸς δόξαν τοῦ Παναγίου Αὐτοῦ Ὀνόματος. Ἡ δὲ τῆς Παναγίας Μητρὸς τοῦ Σωτῆρος καὶ Ὑπερμάχου στρατηγοῦ σκέπη καὶ μητρικὴ στοργὴ καὶ συναντίληψις εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ

Ὁ ἀρχιμ. κ. Ἰωὴλ Γιαννακοπούλου, ἀναλαβὼν τὴν τιμητικὴν ταύτην ἀποστολὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν Χριστουγέννων, ἀνεχώρησε τὴν ἐπομένην, ἔφθασε δὲ εἰς τὸν πρὸς ἐν ἕρον τῆ 11 νυκτερινῇ τῆς 29 π. μηνός. Τὴν ἐπομένην, ἀφ' οὗ ἐπεσκέφθη τὸν οἰκεῖον Ἱεράρχην, εἰς ὃν ἀνεκοίνωσε τὸν σκοπὸν τοῦ ταξειδίου του, συνήντησε τὸν στρατηγὸν κ. Ἰ. Πιτσιάν, ἐν συνενοήσει μετὰ τοῦ δόξου ὠρίσθη ἡ ὁ μ. μ. διὰ τὴν τελετὴν τῆς παραδόσεως τῆς ἱ. εἰκόνος καὶ τῶν σταυρῶν.

Τὴν ὄην ἀπογευματινὴν, ἐπιβάντες τοῦ αὐτοκινήτου τοῦ στρατηγοῦ ὁ Σεβασμιώτατος, ὁ διάκονος τῆς Μητροπόλεως καὶ ὁ ἀρχιμ. Ἰωὴλ μετέβησαν ἐκ τῆς Μητροπόλεως εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Στρατιᾶς. Εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ στρατηγοῦ συνεκεντρώθησαν οἱ ἐν τῇ Στρατιᾷ ἐθροισκόμενοι τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐπιτελεῖς ἀξιωματικοί. Ὁ Σεβασμιώτατος, ἵνα προσδώσῃ ἐπισημώτερον χαρακτῆρα εἰς τὴν τελετὴν τῆς παραδόσεως τῶν ἱερῶν ἀντικειμένων, ἀνέλαβε νὰ τελέσῃ ὁ ἴδιος τὴν Δοξολογίαν, ἀναθέσας εἰς τὸν ἀπεσταλμένον τοῦ Μακαριωτάτου τὴν σχετικὴν μετὰ τὸ τέλος τῆς Δοξολογίας προσφώνησιν. Πρὸ τῆς ἐνάροξσεως τῆς Δοξολογίας, τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ στρατηγοῦ, ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Ἐπιτελάρχου κ. Γεωργίου τὸ κείμενον τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Μακαριωτάτου. Ἐπηκολούθησεν ἡ Δοξολογία ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου καὶ ἡ σχετικὴ προσφώνησις πρὸς τὸν στρατηγὸν ὑπὸ τοῦ ἀρχιμανδρίτου κ. Ἰωὴλ, ἔχουσα οὕτω :

Στρατηγέ μου,

Μεγάλα τὰ τῆς συνέσεως, πίστεως καὶ ἀνδρείας ὑμῶν κατορθώματα κατὰ τοῦ μεγάλου ὄσον καὶ ὑποῦλου ἐχθροῦ ἡμῶν, τοῦ ἐπιχειροῦσαντος τὴν ἱερὰν ἡμῶν γῆν, Πατρίδα, καταπατήσαι. Δίκαιος ὁ τῶν ξένων θαυμασμός διὰ τὴν εὐτολμίαν καὶ ἀνδρείαν τοῦ μικροῦ, ἀλλὰ εὐσεβοῦς ἡμῶν Ἔθνους. Δικαιότερα ὅμως τὰ ἰδικὰ μας σκιρτήματα χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως διὰ τοὺς καθημερινῶς ἀναγγελιομένους θριάμβους καταλήψεως ἑλληνικωτάτων πόλεων, τελοῦσθων μέχρι χθὲς ὑπὸ ξένην δεσποτείαν. Τὰ σκιρ-

τήματα δὲ ταῦτα γίνονται παραληρήματα ἐθνικῆς ὑπερηφανείας, ὅταν βλέπομεν τὸν μικρὸν Δαυὶδ κομίζοντα τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν πανοπλίαν τοῦ Γολιάθ, Ἑλληνας δηλ. στρατιώτας ὀδηγοῦντας ἰταλοὺς αἰχμαλώτους καὶ φέροντας τὰς πανοπλίας αὐτῶν, λάφυρα πολεμικά. Ἴδου ἡ πρώτη μας χαρὰ! Τὸ εὐτυχὲς παρόν. Ἀλλὰ εἶνε προφανές, στρατηγέ μου, ὅτι τὰ σκιρτήματα καὶ παραληρήματα ταῦτα δὲν εἶνε ἐκ τῶν προσκαίρων σκιρτημάτων καὶ τυφλῶν παραληρημάτων τοῦ προσκαίρου τούτου κόσμου, τὰ ὅποια μέσα εἰς τὴν ροὴν τοῦ χρόνου καὶ τὴν πεζότητά τῆς ζωῆς ἔρχονται καὶ παρέρχονται. Ὅχι. Εἶναι ἔντονα καὶ πηγαῖα, μὴ ξεαλλάσσονται καὶ μὴ διαρρέοντα, διότι ἀναπηδοῦν ἐκ τῆς ἐσωτάτης τῆ ἀνθρωπίνῃ φύσει ἐγκειμένης, ἱκανοποιήσεως τῆς τιμωρίας τοῦ μεγάλου ἀδίκου ὑπὸ τοῦ μικροῦ ἀδίκου-μένου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἐκ τῆς συναισθήσεως καὶ πεποιθήσεως ἀφ' ἑτέρου ὅτι τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν Ἔθνος, τὸ ὁποῖον ἔσχε τὴν τιμὴν νὰ ὑψώσῃ τὸ μικρὸν ἀλλὰ μέγα καταστὰν διὰ τὸ θάρρος ἀνάστημά του, διαγράφει δι' Ὑμῶν, τῶν γενναίων ἀξιωματικῶν καὶ ὀπλιτῶν, εὐρύτερους τοὺς ὁρίζοντάς του καὶ τὸ μέλλον αὐτοῦ ἀνθηρότατον. Ἴδου ἡ δευτέρα μας χαρὰ, ἡ συνέχεια καὶ συνέπεια τῆς πρώτης. Τὸ εὐοίονον μέλλον. Ἴδου ἡ ἱερά τῶν σκιρτημάτων καὶ παραληρημάτων ξυνωρίς. Πρὸς ἔκφρασιν λοιπὸν βαθείας ἐγνωμοσύνης διὰ τὸ πρόωτον, τὸ εὐτυχὲς παρόν, καὶ πρὸς εὐλογίαν τοῦ δευτέρου, τοῦ ἐλπιδοφόρου μέλλοντος τῆς φιλάτης ἡμῶν Πατρίδος, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ἀπέστειλέ με ἐξ Ἀθηνῶν, ἵνα ἐγχειρίσω Ὑμῖν, τῷ ἐντιμοτάτῳ καὶ γενναιοτάτῳ Στρατηγῷ, τὴν παροῦσαν ἐπιστολήν του, τὴν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος, τοῦ Σταυροῦ, πρὸς προστασίαν καὶ σκέπην τοῦ ἀγωνιζομένου φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ.»

Ὁ Στρατηγὸς ἠδὲ χαρίστησε δι' ὀλίγων τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον διὰ τὴν ὡραίαν ταύτην χειρονομίαν καὶ διεβεβαίωσεν ὅτι ἡ δωρηθεῖσα εἰκὼν θὰ ἀποτελέσῃ Τροπαιοῦχον Λάβαρον τῶν διεξαγομένων νῦν ἀγῶνων. Ταυτοχρόνως διένειμε τοὺς σταυροὺς εἰς ἀνωτέρους καὶ κατωτέρους ἀξιωματικούς, κατὰ τὴν ἰδίαν μὲν αὐτοῦ κρίσιν, διὰ χειρὸς ὁμοῦ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς τελετῆς ὁ στρατηγὸς διέταξεν ὅπως ἡ μὲν τελετὴ ἀναγραφῆ εἰς τὴν ἡμερησίαν διαταγὴν τῆς Στρατιάς, ἡ δὲ ἐπιστολὴ τοῦ Μακαριωτάτου ἐκδοθῆ εἰς πολλὰ ἀντίγραφα καὶ ἀποσταλῆ εἰς πάσας τὰς Μονάδας τοῦ Μετώπου, πρὸς γνῶσιν καὶ ἐνίσχυσιν τῶν ἀγωνιζομένων.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἀντιστράτηγος κ. Πιτσικας συνέταξεν ἰδίαν ἐπιστολήν πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον, ἔχουσαν οὕτως :

Τ. Σ. Δ. Μ.

Ἐπιτελείων

Γραφεῖον Ἰον Σ. Δ. τῆ 30 Δεκεμβρίου 1940

Τῷ Μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀθηνῶν

καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσάνθῳ

Ἀθῆναις

Μακαριώτατε,

Μετὰ συγκινήσεως καὶ εὐλαβείας ἐδέχθημεν τὴν ἱε-

ρὰν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος καὶ τοὺς φυλακτιχοὺς Σταυροὺς, ὡς ἅγια δείγματα τῶν ἀκαταλύτων δεσμῶν, οἵτινες ὑφίστανται μεταξὺ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ τῶν πολεμικῶν δυνάμεων.

Αἱ Στρατιωτικαὶ Μονάδες, ὧν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἡγοῦμαι, θὰ διατηρήσουν τὴν ἱεράν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος ὡς πολεμικὸν Λάβαρον καὶ φυλακτιχοὺν κατὰ τῶν Βαρβάρων.

Ἡ ἀκατάλυτος πίστις τοῦ στρατευθέντος Ἔθνους ἐπὶ τὸ δίκαιον τοῦ ἀναληφθέντος ἀγῶνος, ἡ ἀδιάσειστος πεποίθησίς του ὅτι ἔχει μεθ' ἑαυτοῦ τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ ἡ ἀδάμαστος ἀπόφασίς του νὰ διεξαγάγῃ μέχρις ἐσχάτων τὸν ὑπὲρ ἱερῶν καὶ ὁσίων ἀγῶνα, ἀποτελοῦν τὰ ἀσφαλῆ ἐγγύα διὰ τὴν τελικὴν Νίκην.

Ἐξ ὀνόματος πάντων τῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς μου Ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν, τῶν ἀγωνιζομένων τὸν ἱερόν ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους ἀγῶνα, ὑποβάλλω εἰς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα εὐχαριστίας πλήρεις εὐλαβικοῦ σεβασμοῦ καὶ ἐπικαλοῦμαι ὑπὲρ αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐπιτελουμένου ἱεροῦ ἔργου τὰς ὑμετέρας εὐχὰς καὶ εὐλογίας. Μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ

Ι. ΠΙΤΣΙΚΑΣ ΑΝΤΙΓΟΣ

Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του, ὁ ἀρχιμ. κ. Ἰωὴλ Γιαννακόπουλος ὑπέβαλε πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον σχετικὴν ἔκθεσιν περὶ τῆς ἀποστολῆς του, ἠκολούθησε δὲ καὶ ἔκθεσις τοῦ οἰκείου ἱεράρχου, εἰς ὃν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐξέφρασε τὰς θερμὰς Του εὐχαριστίας, διὰ τὴν βοήθειαν, ἣν παρέσχε πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἱερᾶς ταύτης ἀποστολῆς.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΙΣ

Περὶ χρονικοῦ ὀρίου μεταθέσεως τῶν ἱερῶν

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν

Ἐν Ἀθῆναις τῆ 7(12)1940

Ἀριθ. Πρωτ. 39384

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ὀργανισμῶν καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας, Διεύθυνσιν Ὀργανισμῶν

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 114287 ἐγγράφου, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι τὸ γνωμοδοτικὸν τμήμα τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, συγκροτηθὲν ὑπὸ τοῦ Α. Κουμάντου Προέδρου καὶ τῶν Νομικῶν Συμβούλων Δ. Ἀποστολάκη, Κ. Δημητριάκη, Γ. Φιλιππίδη, Χρ. Στεφανοπούλου, εἰσηγητοῦ τοιοῦτου καὶ Παρέδρου Κ. Περιφανάκη καὶ Α. Χατζηδάκη, ὁμοψήφως ἀπεφάνητο, ὅτι ὁ Νόμος 1369 ἐν τῷ ἀρθρῷ 67 ἐδ. 4 τοῦ ὁποῖου περιλαμβάνεται ἡ διάταξις, καθ' ἣν οὐδεὶς ἱερεὺς μετατίθεται ἀφ' ἧς ἐξελέγη ἐνορίας πρὸ παρελεύσεως πενταετίας ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ του κλπ., ἀντικατεστάθη ὀλοκληρωτικῶς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2200 ἀρτιπαγοῦς νόμου, ἐν ᾧ δὲν ἐπανελήφθη ἡ ἐν λόγῳ διάταξις, ἥτις δὲν ἔδει ὀρητῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2200 καταργήσεως. Τούναντίον δέ, ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1369, διετηρήθησαν ἐν ἰσχύϊ μόνον ἐκεῖναι, περὶ ὧν ὀρητῶς προέβλεψεν ὁ νόμος 2200, οἵτι ἐν παραδείγματι αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 79, 80, 81, 82 τοῦ νόμου 1369, αἵτινες

διὰ τοῦ ἀρθρ. 58 τοῦ 2200 νόμου ἡτιῶς διετηρήθησαν ἐν ἰσχύϊ.

Κατὰ ταῦτα, ἡ διάταξις τοῦ ἀρθρ. 67 τοῦ νόμου 1369 μὴ διατηρηθεῖσα ἡτιῶς, διὰ τοῦ νόμου 2200 καταργηθεῖσα λογίζεται.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΝΟΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
Χ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ἡ πλήρωσις τοῦ κενοῦ τῶν εὐαγγελίων Κυριακῶν μεταξὺ τῆς Κυρ. μετὰ τὰ Φῶτα καὶ τῆς Κυρ. τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου.

ΥΠΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Κ. ΕΞΑΡΧΟΥ
Ἐπικ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπ. Ἀθηνῶν
[Τέλος]

Ἐν τῇ σειρᾷ τῶν περικοπῶν ἐν τῷ «Εὐαγγελίῳ» (ἢ Εὐαγγελισταρίῳ) ὁρίζεται¹, ὅτι τὸ Εὐαγγ. τῆς ΙΖ' Κυρ. τοῦ Ματθαίου (τῆς Χαναναίας) ἀναγινώσκεται εἰς τὴν σειρὰν τοῦ Λουκᾶ, καὶ πρὸ τῆς Κυρ. τοῦ Τελ. καὶ τοῦ Φαρισαίου, ὅταν διὰ τὸ ὀψιαιτέρον Πάσχα ἐλλείψῃ ἐκεῖ ἀνάγνωσμα Κυριακῆς, διότι λόγῳ βραδύτητος τοῦ Πάσχα ἐλλεῖπει ὀλόκληρος ἑβδομάς. Εἶναι προφανές, ὅτι ἡ περίπτωσις αὕτη ἀναπληρώσεως θὰ ἴσχυε καὶ θὰ ἐπλήρου τὴν ἀνάγκην ἐφ' ὅσον τὸ κενὸν θὰ ἦτο μόνον μιᾶς Κυριακῆς καὶ ὄχι ὡς ἐσφαλμένως νομίζεται ἐνταῦθα τεσσάρων (ἢ καὶ ἕξ κατὰ τὸ νέον ἡμερολόγιον), ὥστε οὕτως δὲν ρυθμίζεται τὸ ζήτημα πλήρως.

Τὰ εἰς τὸ Εὐαγγέλιον προσηρημένα 35 «κανόνια» διὰ τὰς 35 περιπτώσεις² (ἀπὸ 22 Μαρτίου μέχρι 25 Ἀπριλίου συμπεριλαμβανομένης) πληροῦσι τὸ κενὸν λαμβάνοντα εὐαγγέλια Κυριακῶν τοῦ προτέρου μέρους τοῦ τμήματος τοῦ Λουκᾶ ὡς καὶ (τελευταίων) Κυριακῶν τοῦ τμήματος τοῦ Ματθαίου. Τοιαῦτα εἶναι τὰ τῶν ΙΒ', ΙΔ' καὶ ΙΕ' Κυρ. τοῦ Λουκᾶ καὶ ΙΖ' τοῦ Ματθαίου. Τὸ Τυπικὸν τέλος³ ὁρίζει ὡς ἑξῆς τὴν πλήρωσιν τοῦ κενοῦ:

- α' ὅταν ἐλλείψῃ 1 Κυριακῆ τὸ Εὐαγγ. τῆς ΙΕ' Κυρ. τοῦ Λουκᾶ
- β' ὅταν ἐλλείψουν 2 Κυριακαί, τὰ Εὐαγγ. ΙΒ' καὶ ΙΕ' Κυρ. τοῦ Λουκᾶ
- γ' ὅταν ἐλλείψουν 3 Κυριακαί τὰ Εὐαγγ. ΙΒ', ΙΕ' Λουκᾶ καὶ ΙΖ' Ματθ.
- δ' ὅταν ἐλλείψουν 4 Κυριακαί, τῶν ΙΒ', ΙΓ', ΙΕ' Λουκᾶ καὶ ΙΖ' Ματθαίου.

Συγκρίνοντες τὰς διατάξεις ταύτας παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς:

Ἐν πρώτοις τὸ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ καθοριζόμενον περὶ τοῦ Εὐαγγ. τῆς ΙΖ' Κυρ. τοῦ Ματθαίου δὲν τηρεῖται ἐν τοῖς «Κανονίοις» καὶ τῷ «Τυπικῷ». Διότι ὡς τρίτον ἢ τέταρτον ὁρίζεται τὸ εὐαγγέλιον

1. Ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τῆς ΙΖ' Κυρ. τοῦ Ματθαίου καὶ ἐν ὑπόσημ. ὡς καὶ ἐν τῇ σειρᾷ τῶν περικοπῶν τοῦ Λουκᾶ.
2. Κατὰ Μανουὴλ τὸν Γλυζόνιον καὶ κατὰ διόρθωσιν τοῦ Ἱεροδ. Νεοφύτου.
3. Ἀμέσως μετὰ τὴν Κυρ. μετὰ τὰ Φῶτα.

τῆς ΙΖ' Κυρ. Ματθαίου καὶ ὄχι ὡς μόνον, ὅταν εἶναι τὸ ὅλον κενὸν 1 Κυριακῆ, οὔτε ὡς δεύτερον, ὅταν εἶναι 2 Κυριακαί τὸ κενόν.

Ἐπίσης παρατηροῦμεν, ὅτι τὰ μὲν «κανόνια» λαμβάνουν τὸ εὐαγγ. τῆς ΙΔ' Κυρ. τοῦ Λουκᾶ, ἐνῶ τὸ ἰσχύον Τυπικὸν ὁρίζει (ἀντ' αὐτοῦ) τὸ εὐαγγ. τῆς ΙΓ' Κυρ. τοῦ Λουκᾶ.

Πρὸς τοῦτοις παρατηροῦμεν, ὅτι τὰ «κανόνια» λαμβάνουν καὶ τὸ εὐαγγέλιον τῆς ΙΣΤ' Κυρ. τοῦ Ματθαίου, ἀλλ' ἀντὶ νὰ θέσουν αὐτὸ εἰς μίαν Κυριακὴν τοῦ κενοῦ, θέσουν αὐτὸ εἰς τὴν θέσιν τῆς ΙΔ' Κυρ. τοῦ Λουκᾶ, τὸ δὲ ταύτης εὐαγγέλιον θέτουν εἰς τὸ πρὸς πλήρωσιν κενὸν τοῦ γ' τμήματος. Τὸ τοιοῦτον συμβαίνει εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς 22ας καὶ τῆς 23ης Ἀπριλίου, ὅτε ἐν ὑποσημειώσει λέγεται: «Ἐπειδὴ τὸ ἰδ' τοῦ Λουκᾶ προανεγνώσθη, προσετέθη τὸ ἰστ' τοῦ Ματθαίου. Ἡ λέξις προανεγνώσθη προφανῶς προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τὰ «κανόνια» ἡ σειρὰ ἀρχεται ἀπὸ τῆς Κυριακῆς μετὰ τὰ Φῶτα, ὅτε καὶ ἐπακολουθοῦν τὰ εὐαγγέλια τῶν Κυριακῶν τοῦ κενοῦ τοῦ γ' τμήματος καὶ εἶτα ἡ ἀπὸ τῆς Κυρ. τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου συνέχεια. Ἄν ὅμως, ὡς ἔδει, ἀφετηρία ἐτίθετο τὸ προηγουμένον Πάσχα, τότε ἀκριβῶς εἰς μὲν τὸ κενὸν τοῦ γ' τμήματος θὰ ἐτίθετο τὸ εὐαγγ. τῆς ΙΣΤ' τοῦ Ματθαίου, τὸ δὲ εὐαγγέλιον τῆς ΙΔ' τοῦ Λουκᾶ θὰ παρέμενε εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν. Τὸ τοιοῦτον ἄλλως τε θὰ ἦτο σύμφωνον καὶ πρὸς τὸν γενικὸν κανόνα ΣΤ'.

Ἀλλὰ πάλιν αἱ διατάξεις αὗται ἀναφέρονται μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις κατὰ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον, ὅτε τὸ κενὸν φθάνει μέχρι τεσσάρων ἑβδομάδων. Πῶς ὅμως θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ρυθμισθοῦν τὰ πράγματα, ὅταν κατὰ τὸ νέον ἡμερολόγιον θὰ παρουσιασθοῦν 5 καὶ 6 Κυριακαί εἰς τὸ κενὸν τοῦτο μεταξὺ τῆς Κυρ. μετὰ τὰ Φῶτα καὶ τῆς Κυρ. τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου;

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὁριζομένων ἐμφαίνεται, ὅτι ἡ πλήρωσις τοῦ κενοῦ γίνεται διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τῶν εὐαγγελίων τῶν Κυριακῶν τοῦ γ' τμήματος (τοῦ Λουκᾶ) ὅσα λόγῳ συγκρούσεως πρὸς ἀκινήτους ἑορτὰς ἐκπίπτουν, καὶ τῶν εὐαγγελίων τῶν Κυριακῶν τοῦ β' τμήματος (τοῦ Ματθαίου), ὅσα παραλείπονται. Κατ' ἀμφοτέροις τούτους τοὺς δανεισμοὺς ἡ προτίμησις χωρεῖ ἀπὸ τοῦ γ' τμήματος εἰς τὸ β' τμήμα καὶ ἀπὸ τῆς τελευταίας Κυριακῆς εἰς τὰς προηγουμένας. Ἡ βᾶσις αὕτη παραμένουσα δύναται νὰ μᾶς δώσῃ κατ' ἐπέκτασιν καὶ τὰ εὐαγγέλια τῶν δύο ἐπὶ πλέον Κυριακῶν τοῦ κενοῦ τοῦ γ' τμήματος, ὅσαι θὰ παρουσιασθοῦν κατὰ τὸ νέον ἡμερολόγιον.

Ἄν ἐξετάσωμεν, τίνων Κυριακῶν τοῦ γ' τμήματος ἐκπίπτουν τὰ εὐαγγέλια, θὰ εὐρωμεν, ὅτι κατὰ τὰς διαφόρους περιπτώσεις ἐπομένου Πάσχα παρουσιάζονται αἱ ἑξῆς Κυριακαί, Α', Δ', Θ', ΙΒ', ΙΔ', ΙΕ' λόγῳ ἀντιμεταθέσεων τῶν εὐαγγελίων τῶν τῶν τελευταίων Κυριακῶν.

Κατὰ τὰ ὁριζόμενα ὅμως πάλιν ὑπὸ τῶν οἰκείων λειτουργικῶν βιβλίων τὰ τῶν 3 πρώτων Κυριακῶν

(Α', Δ', Θ') εὐαγγέλια δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, ἴσως λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν συμβαίνει τοῦτο πολὺ συνήθως, ὥστε ἐν προκειμένῳ μόνον τὰ Εὐαγγέλια τῶν IB', ΙΔ' καὶ IE' Κυριακῶν τοῦ Λουκᾶ νὰ δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν.

Πρὸς τούτοις ὅμως τὰ ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ ὁριζόμενα δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθοῦν πλήρως πάντοτε, διότι ὑπάρχουν περιπτώσεις καθ' ἃς τὸ κενὸν εἶναι 3 καὶ 4 Κυριακῶν, ἐνῶ τὰ ἐκπίπτοντα ἀναγνώσματα δύνανται νὰ εἶναι καὶ μόνον δύο Κυριακῶν¹. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ θὰ ἔδει νὰ ζητηθῇ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ κενοῦ εὐαγγέλιον ἐκ τῶν Κυριακῶν τοῦ Ματθαίου, ὥστε νὰ μὴ γίνῃ ἐπανάληψις τοῦ αὐτοῦ ἀνευ λόγου ἀποχωρῶντος.

Ἐπὶ τῇ βᾶσει λοιπὸν τῶν ἀνωτέρω σκέψεων καὶ τῶν ἐν τῇ πραγματικότητι παρουσιαζομένων δεδομένων θὰ ἔδει νὰ μεταρρυθμισθῇ ἀναπροσαρμοζομένη ἢ σχετικὴ διάταξις τοῦ Τυπικοῦ καὶ συμπληρουμένη. Μετὰ τὴν μελέτην τῶν σχετικῶν στοιχείων κατελήξαμεν εἰς τὰ ἑξῆς συμπράγματα²:

1. Ὄταν τὸ κενὸν εἶναι μόνον 1 Κυριακὴ ἀναγνωστέον τὸ Εὐαγγέλιον τῆς IE' Κυρ. τοῦ Λουκᾶ.
2. Ὄταν τὸ κενὸν εἶναι 2 Κυριακαί, ἀναγνωστ. τὰ εὐαγγ. τῆς IB' καὶ τῆς IE' Κυρ. τοῦ Λουκᾶ
3. Ὄταν τὸ κενὸν εἶναι 3 Κυριακαί, ἀναγνωστέα

α' ὅταν τὸ ἐπόμε. Πάσχα
 συμπύπτη τῇ 14 (δισ. } IB' IE' τοῦ Λουκᾶ
 ἔτ.), 15 (ἀπλοῦ ἔτ.) 19 }
 (δισ. ἔτ.) 20, 21 (ἀπ. }
 ἔ.) Ἀπριλίου } IZ' τοῦ Ματθ.

β' ὅταν τὸ ἐπόμε. Πάσχα
 συμπύπτη τῇ 15 (δισ. } IB', ΙΔ', IE' Κυρ.
 ἔτ.), 16 ἕως 18, 19 } τοῦ Λουκᾶ
 (ἀπ. ἔ.) Ἀπριλίου }

4. Ὄταν τὸ κενὸν εἶναι 4 Κυριακαί, ἀναγνωστέα
- α' ὅταν τὸ ἐπόμε. Πάσχα
 συμπύπτη τῇ 21 (δισ. } IB', IE' Λουκ.
 ἔτ.) 22 (ἀ. ἔ.) 26 (δισ. }
 ἔτ.) 27, 29 (ἀ. ἔ.) Ἀ }
 πριλίου } IZ' Ματθ.

β' ὅταν τὸ ἐπόμε. Πάσχα
 συμπύπτη τῇ 22 (δισ. } IB', ΙΔ', IE' Λουκ.
 ἔτ.) 23, 24, 25, 26 (ἀ. }
 ἔ.) Ἀπριλίου } IZ' Ματθ.

5. Ὄταν τὸ κενὸν εἶναι 5 Κυριακαί, ἀναγνωστέα.

α' ὅταν τὸ ἐπόμε. Πάσχα
 συμπύπτη τῇ 28 (δ. ἔ.) } IB' IE' Λουκᾶ
 29 (ἀ. ἔ.) Ἀπριλ. 3 (δ. }
 ἔ.), 4, 5 (ἀ. ἔ.) Μαΐου }
 IZ' Ματθ.

β' ὅταν τὸ ἐπόμε. Πάσχα
 συμπύπτη τῇ 29 (δισ. } IB', ΙΔ', IE' Λουκᾶ
 ἔτ.), 30 Ἀπριλ. 1, 2, 3 }
 (ἀ. ἔ.) Μαΐου } IZ' Ματθ.

6. Ὄταν τὸ κενὸν εἶναι 6 Κυριακαί, ἀναγνωστέα,
 α' ἐὰν τὸ ἐπόμενον Πά. } IB', IE' Λουκᾶ
 σχα συμπύπτη τῇ 5 (δ. }
 ἔ.), 6 (ἀ. ἔ.) Μαΐου } IZ' Ματθ.

β' ἐὰν τὸ ἐπόμενον Πά. } IB', ΙΔ', IE' Λουκᾶ
 σχα συμπύπτη τῇ 6 (δ. }
 ἔ.), 7, 8 Μαΐου } IZ' Ματθ.

Οὕτω πιστεύομεν, ὅτι τὸ γε νῦν ἔχον ἐπιτυγχάνεται τακτοποίησις καὶ τῶν παρουσιασθησομένων κατὰ τὴν συνύπαρξιν τῶν δύο ἡμερολογίων δυσχερειῶν, ὡς ἐπίσης καὶ διόρθωσις τοῦ μέχρι τοῦδε καὶ κατὰ τὸ ἐνιαίον ἡμερολόγιον ὑπάρχοντος προχείρου καθορισμοῦ τῶν εὐαγγελικῶν ἀναγνωσμάτων τῶν Κυριακῶν τοῦ μεταξὺ τῆς Κυρ. μετὰ τὰ Φῶτα καὶ τῆς Κυρ. τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου δημιουργομένου κενοῦ λόγῳ ὀψιμωτέρου ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα.

ΒΑΣ. Κ. ΕΞΑΡΧΟΣ

ΑΡΧΙΜ. ΕΜΜ. Ι. ΚΑΡΠΑΘΙΟΥ

Καθηγητοῦ τῶν Θεολογικῶν

τοῦ ἐν Ν. Φιλαδέλφειᾳ γυμνασίου.

(6)

ΦΥΣΙΣ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΑ

ΤΗΣ «ΠΑΤΡΟΤΗΤΟΣ» ΠΑΡΑ ΤΩ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩ Δ'

Καιρὸς νὰ δώσωμεν προσοχὴν εἰς τὴν ἡχὴ τῆς Παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐν τιν. τῶν περιφιλῶν Διδασκῶν αὐτοῦ, ὁμιλῶν περὶ Ἱεράς Ἐξομολογήσεως, ἐκ Ἀγξουρίου τῆς Κεφαλληνίας διάσημος Ἐπίσκοπος Κερυρίνης καὶ Καλαβρύτων, εὐφραδέστατος δὲ Ἱεροκλήρῳ, Ἡλίας ὁ Μηλιάτης¹ ἔλεγε: «Δι' ἔλα τὰ πρᾶγματα ἕσα κἀμνομεν ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι, δύο κριτήρια ἔστησεν ὁ Θεός: ἓν ἐδῶ εἰς τὴν γῆν, τῆς Ἐξομολογήσεως ἄλλα εἰς τὸν οὐρανόν, τῆς Δευτέρας Παρουσίας. Ἐδῶ κἀθεταί κριτῆς ἓνας ἄνθρωπος, ἕλος εὐπλαγχνία· ἐκεῖ κἀθεταί κριτῆς ἓνας Θεός, ἕλος ὀργή. Ἐδῶ ὅποιος κρίνεται, συγχωρεῖται· ἐκεῖ ὅποιος κρίνεται, κολάζεται. Δὲν εἶναι ἄλλο: ἡμεῖς πρέπει νὰ κριθῶμεν ἢ εἰς τοῦτο ἢ εἰς ἐκεῖνο τὸ Κριτήριον². Ὁ δὲ Μοναχὸς Ἀγάπιος ὁ Κρητὴς εἰς τὴν πασίγνωστον «Ἀμαρτωλῶν Σωτηρίαν» ἐν λόγῳ περὶ Ἐξομολογήσεως, ἀποστεινόμενος πρὸς τὸν χριστιανόν, λέγει: «Ὅσον κατακρίνης τοῦ λόγου σου (ἡγλ. τὸν ἑαυτὸν σου) ἐπὶ γῆς εἰς τὸ Πνευματικὸν Κριτήριον τῆς Ἐξομολογήσεως, τοσοῦτον ἐν οὐρανοῖς δικαιονοσεῖς³. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Σεραφεῖμ Παπακώστας, πνευματικὸς ποδηγέτης τῆς γνωστῆς ἐπὶ τῆλῳ καὶ ὀρθοφροσύνῃ, ἔτι δὲ καὶ συντηρητικότητι θεολογικῆς Ἀδελφότητος «Ζωῆς», Πνευματικὸς Πατήρ πολὺπειρος, ἀχρι δὲ καὶ τοῦ νῦν Ἱεροκλήρῳ τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ Ἀθηνῶν, ἐν μελέτῃ αὐτοῦ περὶ Μετανοίας γράφει τὰ ἀκόλουθα περὶ τοῦ Μυστηρίου

1. Ἐγεννήθη περὶ τὸ 1669 καὶ ἀπεβίωσε τῇ 1ῃ Αὐγούστου 1714.

2. Ἡλίας Μηλιάτου, Διδασκαλ. Ἐν Ἀθήναις. Ἐκδ. Δ' 1900 σελ. 161.

3. Ἀγάπιος Μοναχὸς τοῦ Κρητός, Ἀμαρτωλῶν Σωτηρία. Ἐν Ἀθήναις 1902 σελ. 179.

1. Βλέπ. Βασ. Κ. Ἐξάρχου μν. ἔρ. σελ. 113 πίνακα 23.

2. Ποβλ. καὶ Βασ. Κ. Ἐξάρχου μν. ἔργ. σελ. 116 πίνακα 24.

τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως: «Ἡ Ἐξομολόγησις εἶναι ἓνα εἶδος θείου Δικαστηρίου, ἓνα ψυχοδικεῖον, τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλει εἰς τὸν ἀδικήσαντα νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ ξένον πρᾶγμα ποῦ κατέχει διὰ τῆς κλοπῆς ἢ τῆς ἀδικίας: εἰς τὸν ὕδριστὴν, νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν ὕβριν καὶ ἐξαλείψῃ τὸ σκάνδαλον καὶ καταπαύσῃ κάθε ἔχθραν: εἰς τὸν φιλάργυρον, νὰ ἀνοίξῃ τὸ χέρι του καὶ μεταδίδῃ τὰ ὑλικά αγαθά του εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην: καὶ γενικῶς, ἀναγκάζει τὸν ἄνθρωπον νὰ ἐξοφλήσῃ πολλὰ κρυπτὰ χρέη τῆς συνειδήσεως, τὰ ὁποῖα κανένα ἐγκόσμιον Δικαστήριον δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἐπανορθώσῃ»¹.

Διὰ τῶν ἀπλουστάτων τούτων λόγων πάντες οἱ προαναφερθέντες ἐξέφρασαν κατὰ τὸν μᾶλλον φυσικὸν καὶ σαφεῖ ἄνθρωπον τὴν πεποιθήσιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων. Ἡ ἀρχαία Παράδοσις δεδαιώτῃ τὴν πεποιθήσιν ταύτην.

Ἐκ τῆς Ἀποστολικῆς Παραδόσεως ἔχομεν τὴν πληροφориάν ὅτι ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπὶ τῷ ἁμαρτήματι τοῦ αἱμομίκτη τῆς Κορίνθου ἐπέβαλεν αὐτεπαγγέλτως εἰς τὸν ἁμαρτωλὸν τὸ ἐπιτίμιον τοῦ ἀφορισμοῦ, ἀκολούθως δὲ καὶ ἤρην αὐτὸ ἐπὶ τῇ ἐκδηλωθείσῃ μετανοίᾳ αὐτοῦ. Κανονολόγοι τινές, χάριν τῶν ἀναγκῶν τῶν θέσεών των, ἀποσπῶσι τὸν ἀφορισμὸν καὶ τὸ ἀνάθεμα ἀπὸ τῆς σφαιρᾶς τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ἐπισκόπου ὡς «Πνευματικοῦ Πατρός», ἐν τῇ ἀσκήσει δηλαδὴ τοῦ λειτουργήματος τῆς Πνευματικῆς Πατρότητος, καὶ, χαρακτηρίζοντες αὐτὰ ἀπλῶς ὡς ποινὰς, ἀνάγουσιν εἰς τὴν ἀκραιφνῆ ἐκκλησιαστικὴν δικαστικὴν δικαιοδοσίαν, ἀντικρύζοντες ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸν Ἐπίσκοπον ὡς δικαστήν, ἐν τῇ συνήθει τῆς λέξεως ἐκδοχῆ, καὶ ὄχι ὡς «Πνευματικὸν Πατέρα»². Αἱ ἐκδοχαὶ ὅμως αὐταὶ εἶναι ἀντίθετοι πρὸς τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν καὶ πρὸς τὴν δογματικὴν καὶ κανονικὴν ἀκρίθειαν. Ἐὰν ταῦτα εἶναι ποινὰὶ δικαστικαί, ἔχοντες εὐνοίαν τὴν ἐκκλησιαστικὴν δικαιοσύνην καὶ αὐτὴν ἐξυπηρετοῦσαι, διατί δὲν ἐπιβάλλονται καὶ σήμερον ὑπὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων; Ὅδὲ ὑπάρχει συνείδησις τῆς Ἐκκλησίας περὶ αὐτῶν ὡς ποινῶν δικαστικῶν. Θὰ εἶπῃ τις: Καὶ τὰ ἐπιβάλλει σήμερον τὰ ἐπιτίμια αὐτὰ ὁ Πνευματικὸς Πατήρ; Κατ' οὐσίαν, πῶς ὄχι; Τὸ νὰ θέτῃ τὸν ἐξομολογούμενον ἁμαρτωλὸν εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Θείας Κοινωνίας, ἀκόμη καὶ τὸ νὰ κανονίξῃ εἰς αὐτὸν θέσιν ἀνάλογον ἐν τῇ ἔργῳ θρησκευτικῇ καὶ ἐκκλησιαστικῇ ζωῇ, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ στάσει του ἐντὸς τοῦ ναοῦ κατὰ τὰς ὥρας τοῦ ἐκκλησιασμοῦ, δὲν εἶναι κατ' οὐσίαν ἄσκησις τῆς «πνευματικῆς ταύτης δικαστικῆς ἐξουσίας»;

Ἄλλως τε, δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι «Πνευματικὸς Πατήρ» ἦτο καὶ εἶναι ἐν τῇ πεποιθήσει τῆς Ἐκκλησίας ὁ Ἐπίσκοπος, ὁ ὁποῖος «ἐκέκτητο τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν τοῖς ἁμαρτάνουσιν ἐπιτίμια καὶ δρίζειν τὸν τρόπον καὶ χρόνον τῆς μετανοίας. Αὐτὸς μόνος ἐδικαιοῦτο καταλλάττειν δημοσίᾳ καὶ ἐπισήμως τοὺς ἁμαρτάνοντας μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐκτίσαντας τὰς ποινὰς τῆς μετανοίας, κρίνων αὐτοὺς ἀξίους τῆς Θείας Ἐὐχαριστίας»¹. Ὅτε ὅμως, «περιπελομένων ἐνιαιυτῶν», οἱ Ἐπίσκοποι ἀπέθεσαν τὸν ὄγκον τῆς Πνευματικῆς Πατρότητος ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν Ἐξομολογητῶν—Ἱερῶν, ἤρρησε καὶ ἡ κατ' ἐπίσημον τρόπον ἐπιβολὴ τῶν ἐπιτιμίων τούτων, τῶν ὁποίων, ὡς μὴ ὄφελε, τοσοῦτον ἐξεφυλίσθη ἡ ἔννοια καὶ ἡ χρῆσις κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας.

Ὁ «ἀφορισμὸς» λοιπὸν καὶ τὸ ἀνάθεμα, τὰ δριμύτατα ταῦτα πνευματικὰ φάρμακα, εἶναι φάρμακα τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Πνευματικοῦ Πατρός ἐν τῇ ἰδιότητι αὐτοῦ ὡς θεράποντος ἱατροῦ, ἐν ταύτῃ δὲ καὶ χριστοῦ.

1. Αὐτόθι: σελ. 527.

(Συνεχίζεται)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἀύστηροτέρα Ζωὴ!

Ὁ συνέχων τὸ Ἔθνος ἡμῶν ἀγὼν ἐπιδοῦσπονδαίως, πλὴν ἄλλων, καὶ ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς ζωῆς τοῦ συνόλου σχεδὸν τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ διαβιούντων, ἐπιβάλλων ζωὴν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦτιον αὐστηράν, μακρὰν τῶν εὐκόλων διασκεδάσεων καὶ τῆς ἐκ πνευματικῆς νωθρότητος ἀμεριμνησίας. Πράγματι, οἱ μὲν ἀμέσως κατὰ ἑρῶν, θάλασσαν καὶ ἄερα ἀγωνιζόμενοι, καθ' ὃ ἀπάσας τὰς ἐαυτῶν δυνάμεις ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ διαθέντες, ἐλαχίστην ἢ καὶ οὐδεμίαν ἔχουσι διάθεσιν, οὐδὲ δυνατότητα ἄλλωστε, τροπῆς ἐπὶ διασκεδάσει καὶ δὴ φαρμάκους. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἐν τοῖς μετέοπισθεν, καθ' ὃ ἐμμέσως καὶ οὗτοι τὸν ἀγῶνα διὰ θυσιῶν καὶ κινδύνων πολλάκις ὑποστηρίζοντες, αἰσθάνονται, κατὰ τὸ πλεῖστον, τὴν ἐκ τοῦ πυρός τοῦ κινδύνου ψυχικὴν κάθαρσιν. Ἐν τῷ δευτέρῳ ὅμως τούτῳ κεφαλαίῳ, τῷ ἀφορῶντι, τοὺς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς χώρας διαβιοῦντας ὑπολείπεται εἰσέτι ἵνα διανυθῇ ἱκανὸν διάστημα, διότι ὑπάρχουσι πάντοτε ἄτομά τινά καθυστεροῦντα ἐν τῷ συντονισμῷ αὐτῶν πρὸς τὸν τοῦ ἀγωνιζομένου Ἔθνους ψυχικὸν παλμόν. Ἰδιαιτέρως δ' εἶναι εὐχάριστον ἐν προκειμένῳ ὅτι τὴν ἀνάγκην ταύτην, ὅπως τὸ Ἔθνος, ἐν τῇ ὁλόκληρῃ αὐτοῦ ἐξαιρούμενον εἰς τὸ ὕψος τῶν περιστάσεων, διάγῃ ζωὴν ἐμπρόπουσαν εἰς στιγμὰς τοιούτων θυσιῶν, διακηρύττει αὐτὸ τὸ ἐπίσημον Κράτος, ἀπαγορευσάν τοὺς δημοσίους χοροὺς, τὴν εἰς κέντρα διασκεδάσεων φοίτησιν τῶν εἰς τὰ μετέοπισθεν εὐρισκομένων ὀπλιτῶν κλπ.

Τὸ κήρυγμα ὅθεν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, τὸ ἀπὸ εἰκόσιν αἰώνων συνεχῶς παρ' αὐτῆς ἐξαγ-

1. Σεραφεῖμ Παπακώστα, Ἀρχιεπισκόπου, Ἡ Μετανοία. Ἀθήναι 1937. Ἐκδ. Ε' σελ. 91. Ἴδὲ καὶ Πενταπόλειως Νεκταρίου. Περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς καὶ περὶ Μνημοσύνου. Ἐν Ἀθήναις 1901 σελ. 220.

2. Νικόδημος Μίλας, Ὁρθοδόξου Ἐπισκόπου Ζάρας τῆς Ἀαλαμικῆς, Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ (Β' ἔκδοσις) εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὑπὸ Μελετίου Ἀποστολοπούλου, ἐν Ἀθήναις 1906 σελ. 653, 707, 711 κ.ε.

γελλόμενον, ἐπαναλαμβάνει σήμερον ὡς ἡχὼ αὐτῆ αὐτὴ ἢ πραγματικότης τῆς ζωῆς.

Ἡ νῆστις τοῦ Ἔθνους.

Πολύς, δικαίως δέ, ἐγένετο ἐν τῷ παρελθόντι λόγος περὶ τῆς νεότητος ἧς εἶχεν ἐκτραφῆ διαρκούτος τοῦ Πολέμου τοῦ 1914—18 καὶ ἦτις, ὡς ἐκ τούτου, εἶχε στερηθῆ καὶ διανοητικῆς μορφώσεως, ἀλλὰ καὶ ὅπερ τὸ σπουδαιότερον ψυχικῆς τοιαύτης, παραμείνασα τότε ἀπεροριμένη, οὕτως εἶπεν, ἐν τῷ περιθωρίῳ, ἐν ἀναμονῇ τοῦ πέρας τοῦ πολέμου, ἀφεθείσα νὰ συμπληρώσῃ αὐτὴ μόνη καὶ ἀβοήθητος τὴν πνευματικὴν αὐτῆς κατάρτισιν. Ὁρθῶς δὲ ἐπίσης ὑπεστηρίχθη διὲν ἡ παραμέλησις ἐκείνη τῆς παροχῆς προσηκούσης ἀνατροφῆς τῇ νεότητι ἐπέδρασε σπουδαίως ἐπὶ τῶν μετέπειτα τυχῶν τοῦ Κόσμου.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης εἶναι ἐξαιρετικῶς εὐχάριστον τὸ γεγονός διὲν τὸ ἀτύχημα ἐκεῖνο δὲν ἐπαναλαμβάνεται σήμερον ὅσον ἀφορᾷ τοῦλάχιστον τὴν χώραν ἡμῶν. Τὰ νεῶντα τοῦ Ἔθνους δὲν παραμένουσιν ἐν τῇ μητρὶ πάσης κακίας ἀργία, ἀλλὰ διὰ τῆς Ὄργανώσεως τῆς Νεολαίας μετέχουσι τοῦ ἐθνικοῦ παλμοῦ, σπουδαίας μάλιστα παρέχοντα ὑπερρεσίας. Εἶναι καὶ τοῦτο σημαντικώτατον ἀπὸ Θεοῦ εὐλογία, ἐπιβάλλουσα τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως τὸ Ἔθνος ὀλόκληρον φροντίσῃ, ὅση αὐτῷ δύναμις, διὰ τὴν θερησκευτικὴν μόρφωσιν καὶ ἐν γένει πνευματικὴν κατάρτισιν τῶν μελῶν τῆς Ὄργανώσεως ταύτης, ἧς ἀποτελεῖ τὴν Ἑλλάδα τῆς αὔριου.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Τῇ πρώτῃ τοῦ Νέου Ἔτους, παρουσίᾳ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ πάντων τῶν ἐν Ἀθῆναις Μελῶν τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας, τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν λοιπῶν ἀνωτέρων τοῦ Κράτους Ἀρχῶν, ἐγένετο ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ἱ. Ναῷ τῶν Ἀθηνῶν δέησις καθ' ἣν ἀνεπέμφθη καὶ εἰδικὴ ταῖς ἐθνικαῖς περιστάσεσιν Εὐχὴ, συντεθεισα ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, βάσει τῶν Ἱερῶν Κειμένων καὶ τῶν ἐν τοῖς Λειτουργικοῖς βιβλίοις καὶ ἱεροῖς Εὐχολογίοις Εὐχῶν.

—Ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ Ἑορτῇ τοῦ ἔσοχ. κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀπέστειλεν εἰς εὐλογίαν αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἱερὰν εἰκόνα τοῦ Τιμίου Προδρόμου, ἀντίγραφον τῆς ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τοῦ Πρωτάτου ἐν Ἀγίῳ Ὁρει περιφήμου τοιχογραφίας, ἔργου τοῦ ἀγιογράφου Πανσελήνου. Τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς ἐτελέσθη ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν, παρουσίᾳ, τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ πλήθους λαοῦ, μετὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν Δοξολογία μετ' Ἀρχιεπισκόπου ὑπὲρ υγείας καὶ ἐνισχύσεως τοῦ ἑορτάζοντος Πρωθυπουργοῦ.

—Καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Νέου ἔτους καὶ τ ν Θεοφανείων, προνοία τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐτελέσθη ἐν ἅπασιν τοῖς Στρατ. Νοσοκομείοις ἡ θεία Λειτουργία. Ἀγιασμός.

—Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος προήδρυσεν ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ συνεδρίῳ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Συσσιτίων, τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμεῖου Ἀνταλαξίμων καὶ συνεργάσθη μετὰ μελῶν τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Προνοίας Στρατευομένων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

—Ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον καὶ ἐκηδεύθη ἐκ τοῦ Ἱ. Ναοῦ

Ἀγ. Βασιλείου Πειραιῶς, χοροστάτουντος τοῦ θεοφ. ἐπισκόπου Ταλαντίου, ὡς ἐκπροσώπου τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, ὁ Ἀρχιμ. Χρῦσανθος Μακρῆς, παλαιὸς Ἱεροκλήρυς καὶ Πνευματικός. Ἐπικηδεῖον λόγον εἶπεν ὁ ἱερατικῶς ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ προϊστάμενος αἰδεσιμολογ. Πρωτοπρεσβύτερος κ. Γεώργιος Μακρῆς. Διὰ τῆς διαθήκης αὐτοῦ ὁ μεταστάς δωρεῖται τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ τὴν ἐξ ἀξιολόγων βιβλίων βιβλιοθήκην αὐτοῦ.

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Αἱ ἐν Ὀλλανδίᾳ προτεσταντικαὶ Ἐκκλησῖαι συνεχρότησαν εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν, ἵνα ἐπιτευχθῆ στενωτέρα μετὰ τῶν αὐτῶν συνεργασία ἐν τῇ ἐκκληρωσῇ τῶν δυσχερῶν καθηκόντων αἰτινα ἢ ἐνεστῶσα κατάστασις τῆς χώρας ἐπιβάλλει. Αἱ θερησκευτικαὶ ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικά, μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου παρελθ. ἔτους τοῦλάχιστον ἐξηκολούθουν ἐκδιδόμενα. Ἡ Χριστιανικὴ Φοιτητικὴ Ὀμοσπονδία ἠδυνήθη νὰ συγκροτήσῃ καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τὸ ἐπίσιον αὐτῆς Συνέδριον, συμμετεχόντων 250 ἀντιπροσώπων, ὁργανώθησαν δ' ἐπίσης 25 θεματικὰ κατασκευάσεις. Αἱ ἱεραποστολικά καὶ Ἀδελφότητες παρασκευάζουσι ἐξόρμησιν.

Ἐπανόρθωσις

Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον ἀνεγράφη ἡμαρτημένος ὁ εἰς Κύριον μεταστάς Μητροπολίτης Μαρωναίας ὡς κῆρ ἀντι κερὸς Σπυρίδων, ὡσαύτως δὲ ὁ Ἀργυροκάστρου κ. Παντελεήμων ἀνεγράφη ὡς Μητροπολίτης ἀντι ἐπίσκοπος, διότι, ὡς γνωστόν, ἡ Ἐκκλησία Ἀλβανίας ἔχει ἕνα Ἀρχιεπίσκοπον, τὸν τῶν Τιράνων, καὶ τρεῖς ἐπίσκοπους, ἦτοι τὸν Κορυτσᾶς, τὸν Βερατίου καὶ τὸν Ἀργυροκάστρου.

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200)1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἐφημερίων» καλοῦμεν τοὺς βουλουμένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα νὰ καταλάβῃ τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ ἐν Βάτῳ Ἐφημερίου Ἱεροῦ Ναοῦ «Ἅγιος Γεώργιος», ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 48 τοῦ εἰρημένου Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ προκειμένου νὰ προσῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων. Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 3 Δεκεμβρίου 1940

† Ὁ Αἰτωλ)νας Ἱερόθεος

Ἱ. Μητρόπολις Φλωρίνης

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρων 46 καὶ 47, 2 τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200)1940 «περὶ Ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» προσκαλοῦμεν τοὺς βουλουμένους νὰ καταλάβωσιν τὴν ὀργανικὴν κενὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου Ἐνω Πύργου καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2200)1940 ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 48 τοῦ ἀνωτέρω Νόμου ὀριζόμενα ἔγγραφα. Ἐν Φλωρίνῃ τῇ 3 Ἰανουαρίου 1941.

† Ὁ Φλωρίνης Βασίλειος.

Χρηρευοσῶν τῶν θέσεων τακτικῶν ἐφημερίων τῶν ἐνοριῶν 1) Βεύης καὶ 2) Ἐμπορίου προσκαλοῦμεν τοὺς βουλουμένους νὰ καταλάβωσιν τὰς ἀνωτέρω ὀργανικὰς κενὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200)1940 ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 48 τοῦ ἀνωτέρω Νόμου ὀριζόμενα ἔγγραφα. Ἐν Φλωρίνῃ τῇ 3 Ἰανουαρίου 1941. † Ὁ Φλωρίνης Βασίλειος.

Ἐπεδάματα καὶ συνδρομαὶ ὑπὲρ τοῦ Δελτίου ἀπευθύνονται διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς πρὸς τὸν Διαχειριστὴν κ. Νικήταν Σταθόπουλον, ὄπισθεν αὐτῆς σημειουμένου τοῦ σκοποῦ δι' ὃν ἀποστέλλεται.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Π. Σ. ΜΑΝΩΛΕΣΗΣ

Τύποις «Φοίνικος», Λεωνόπου 4.—Τηλ. 54-229